

Český rybářský svaz, z. s. Středočeský územní svaz

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Středočeský kraj

„Ve vodě nežijí jen vodníci“

Projekt ČRS Středočeského územního svazu ve spolupráci s místními organizacemi na propagaci rybářství, na ochranu přírody a efektivní využití volného času dětí předškolního a prvního stupně základní školy.

Akce je realizovaná za podpory Středočeského kraje.

Autoři projektu: Dušan Hýbner a Václav Šámal

Projekt je koncipován, jako dopolední akce pro děti z mateřských školek a pro I. stupeň základních škol zejména pro děti z 3. a 4. tříd přímo na rybářských revírech, kde pro ně bude připravený program.

OBSAH

1. Projekt Ve vodě nežijí jen vodníci

- 1.1. Cíl projektu
- 1.2. Místo konání projektu
- 1.3. Součinnost s MO
- 1.4. Organizační schéma dopoledne
- 1.5. Název a logo projektu
- 1.6. Propagační materiály

2. Metodika projektu

- 2.1. Obecné pokyny
- 2.2. Stanoviště, která by chybět neměla
- 2.3. Další možná stanoviště
- 2.4. Shrnutí metodického působení

3. Zkušenosti z pilotní akce v Bělé p./Bezdězem

- 3.1. Pozitiva
- 3.2. Negativa, co by se dalo udělat lépe, možné chyby

4. Závěr

Použité zkratky: SÚS – Středočeský územní svaz
MO – místní organizace
MtŠ – mateřská školka
ZŠ – základní škola

1. Projekt Ve vodě nežijí jen vodníci

1.1. Cíl projektu

Prostřednictvím her a přímou rybářskou činností vytvořit u dětí povědomí o tuzemských rybách, jejich životě, o vodě, vodních živočiších a rostlinách. Snahou je probudit v dětech zájem o rybářství a přírodu tak, aby si některé z nich po příchodu do první třídy základní školy zvolily rybářský kroužek za mimoškolní aktivitu, a aby jejich vztah k přírodě a k životu ve vodě byl již v tomto věku pozitivní.

Dětem chceme ukázat, že lze trávit volný čas i jinak, než vysedáváním u televize či počítačových her, nebo trávit volný čas v dětských koutcích nákupních center.

Nabízíme tak alternativu pobytu v přírodě, u vody, možnost zažít vzrušení ze sportovního rybaření, ale i to, jak přírodu chránit, jak se chovat šetrně k vodním živočichům a nejen k nim.

1.2. Místo konání projektu

Celá akce bude vždy probíhat přímo na rybářském revíru té místní organizace, která akci pro školky pořádá. Mělo by jít vždy o revír, který je v blízkém okolí školky, nebo školy, je na něm prostor pro pořádání her a dovednostních soutěží a zároveň, i který je v rámci možností pro děti bezpečný. Důležité je i zázemí MO na revíru.

1.3. Součinnost s MO

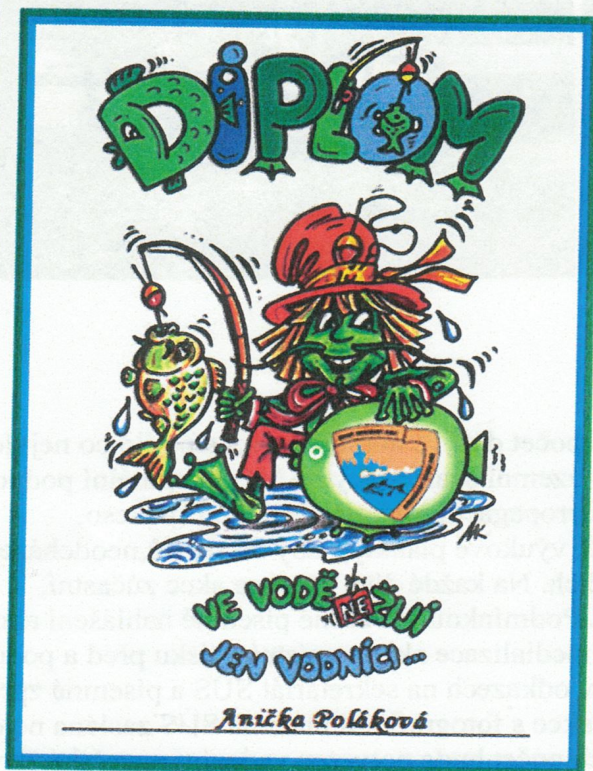
Aby projekt měl význam a zasáhl co největší počet dětí, je nutné, aby se zapojilo co nejvíce místních rybářských organizací. Středočeský územní svaz poskytne MO maximální podporu, jak prostřednictvím metodiky, tak i zajistíme propagační materiály pro děti (pexeso, omalovánky, samolepky, do školek a škol pak výukové plakáty), aby od revírů neodcházely s prázdnou a naopak měly ryby tzv. stále na očích. Na každé dítě, které se akce zúčastní, přispěje SÚS pořádající MO částkou 100 Kč. Podmínkou je včasné písemné nahlášení akce na sekretariát SÚS minimálně 14 dní před akcí, medializace akce v místním tisku před a po akci. Propagace akce bude zaslána písemně, nebo v odkazech na sekretariát SÚS a písemná zpráva o průběhu akce s fotkami. Zpráva o průběhu akce s fotografiemi bude na SÚS zaslána nejdéle do 15 dní po skončení akce. Účast dětí a jejich počet bude potvrzen vedením mateřské školky nebo ZŠ. Úhradu provede SÚS, dle potvrzeného počtu dětí, do 14 dnů po zaslání prezentační listiny s fotodokumentací a zprávou akce a potřebných dokladů dle podkladů pro proplacení.

1.4. Organizační schéma dopoledne

- Jelikož jde o děti ze školek a I. stupně základních škol, nelze akci pojmut jako celodenní, ale pouze dopolední. Děti je vhodné s pomocí učitelek rozdělit do skupin tak, aby počet nepřesahoval 15 dětí (je to však individuální, závislé od počtu zúčastněných dětí). Doporučujeme, aby celkový denní počet dětí nepřesáhl 120 účastníků.
- Děti v daných skupinkách budou navštěvovat jednotlivá stanoviště tak, aby se na všech vystřídaly.
- Samozřejmostí je i přestávka na občerstvení, které připraví pořádající MO (opečené či grilované vuřty, nápoje).
- Vzhledem k náplni mateřských školek je nutné počítat s tím, že na celou akci je čas cca dvě hodiny, u škol se může jednat v rámci branného dne o celé dopoledne. Je důležité časový harmonogram celé akce vždy předem naplánovat s odpovědnými pedagogickými pracovníky, kteří se akce s dětmi zúčastní.

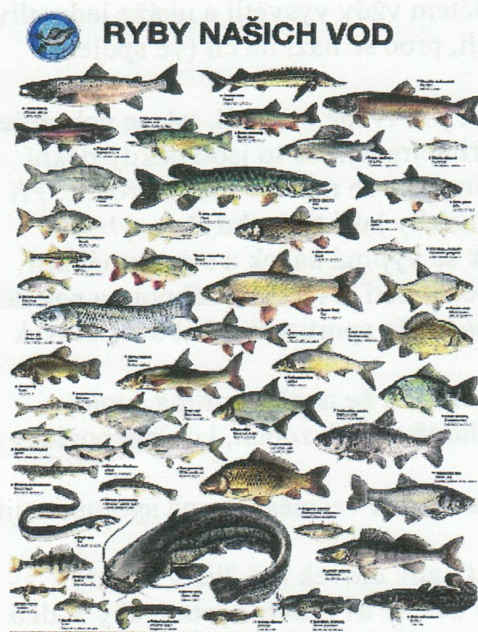
1.5. Název a logo projektu

Pro projekt "Ve vodě nežijí jen vodníci" jsme nechali renomovaným karikaturistou Milanem Kounovským nakreslit originální diplomy i logo celé akce, které je jedinečné a nezaměnitelné. Každý pořadatel akce jej obdrží spolu s diplomem v elektronické podobě. Veškerou propagaci akce bude toto logo, spolu s logem SÚS a Středočeského kraje, provázet. Vše zašle na požádání sekretariát SÚS.

1.6. Propagační materiály

Pexeso, omalovánky, samolepky s rybí tematikou, samolepky s logem akce, do školy plakát s rybami, propisky, pastelky, a další drobnosti – zajistí a dodá v odpovídajícím množství na požádání sekretariát SÚS.

2. Metodika projektu

2.1. Obecné pokyny

- Uvítání všech, vysvětlit kde jsou? proč tam jsou? co poznají? jak se mají chovat? co tu žije? a s čím se mohou setkat.
- Celá dopolední akce musí být důsledně naplánována, improvizace na místě není žádoucí, na děti je nutné se připravit.
- Dbát na výběr rybářů, kteří se budou na akci podílet, měli by to být lidé, kteří se nebojí mluvit, umí zajímavě vyprávět a mají dostatek zkušeností s rybařením, s děním kolem vody, znají rostliny, živočichy, dbají na ochranu přírody a životní prostředí.
- Stanoviště musí být dopředu nachystáno. Jejich počet a druh činnosti na stanovišti závisí na možnostech pořádající MO i revíru samotného.
- **Pozor na věk dětí, jiné informace podáváme dětem z MtŠ a jiné ze ZŠ. Dětem z MtŠ jen základní info ve smyslu toto je prut, toto naviják, tady je podběrák, což jim postačí. Děti se můžete zeptat, zda rády mlsají, a co mají nejraději a pak přejít na to, že i kapr je**

pěkný mlsoun a trefit se mu do chutě není jednoduché, jednou si dá červa, podruhé kukuřici atd..

U starších dětí – I. stupeň ZŠ – již můžete informace rozšířit o konkrétnější věci – velikosti háčků, co je splávek, jak vnaříme, šupináč, lysec, dýchání kapra, proč na Vánoce dávají maminky šupinu pod talíř atd.

2.2. Stanoviště, která by chybět neměla

- Herní a dovednostní stanoviště - házení kroužků, házení na cíl, kuželky, kuličky.
- Plavba pramicí revíru - ideální, pro spoustu dětí nová zkušenost, ze které jsou nadšené, do loďky vždy brát jako dozor učitelku a každé dítě musí mít plovací vestu!
- Hod prutem na cíl - za dozoru zkušeného rybáře, který dětem vždy vysvětlí a ukáže jednotlivé části prutu, jak se hází, jak se má při odhozu stát, vysvětlí, proč se hází na cíl (ve spojení s návnadou a nahozením).
- Lov ryb - stanoviště, kde už jsou děti přímo na břehu, kde jim rybář vysvětlí, jak se nahazuje, co je splávek, kdy ryba zabere, jak se krmí, co mají kapři nejraději, že to jsou někdy pěkní mlsouni, ukázat návnadu, krmení, těsto, červíky, sdělit jim, kdy se nejlépe loví a proč.... Při výlovu ryby dát dětem (nejlépe všem) prut do ruky, aby ucítily jaké to je, když je ryba na háčku, upozornit na použití podběráku, ukázat dětem, jak se vyjímá háček a s maximálním důrazem na šetrnost vůči rybě, abychom jí neublížili. Nechat děti si na rybu sáhnout a pak děti za asistence rybáře rybu pustí zpět do revíru s důrazem na to, že sportovní rybář svůj úlovek vrací vodě.

Rovněž by měl rybář také něco zajímavého o rybách dětem říci, že např. kapr má šupiny, anebo je bez šupin, tomu říkáme lysec, dýchá žábrami, klidně se jich zeptat, kde má nožičky a uši, což děti už v tomto věku zaručeně pobaví atd..

Informace je nutné podávat přiměřeně věku dítěte a poutavě, děti vesměs úžasně spolupracují a jsou ze všeho nadšené.

Ideální je, pokud je možnost toto stanoviště zřídit v trdlišti, aby úlovek byl "jistý". Tady upozorňujeme, že je nutné, aby na stanovišti byli alespoň dva až tři rybáři s pruty, aby si děti skutečně záběr osahaly.

- Rybí stanoviště a předání dárků - závěrečné stanoviště pro všechny děti, kde si např. dítě vybere kartu s vyobrazenou rybou, rostlinou, broukem, která se mu líbí a s pomocí dohlížejícího rybáře (náповědou) řekne název ryby a pár slov o ní, co ví u dalšího rybáře vydávajícího dárky. Za to dostane odměnu a diplom za účast. Pochopitelně se vše dělá tak, aby dítě název řeklo a odměnu vždy dostalo.
- stezka postřehu – děti jdou určeným úsekem a všímají si všeho, co do přírody nepatří

2.3. Další možná stanoviště

- kád' s nachytanými druhy ryb (kapr, bílá ryba, úhoř, chráněná mihule... atd., ukázat dětem ryby a povprávět jim o nich)
- stanoviště s vybavením rybáře (co musí mít a proč)
- stanoviště, kde si děti vyzkouší přímo nahození do vody

2.4. Shrnutí metodického působení

Všechna stanoviště mají jedno společné: neustále dětem připomínat možnost přihlásit se do kroužku, kde se vše naučí, kde jim vše ukáží, a když budou šikovné, dostanou po složení zkoušek první rybářský lístek a mohou s rodiči či prarodiči chodit chytat. I proto

je vhodné, aby kupř. na omalovánky či pexeso byl připnutý leták s informacemi o rybářském kroužku, s kontakty, kam se mohou děti přihlásit.

Holky a kluci, čekáme na vás

**Přijďte do našeho rybářského
kroužku ČRS MO Bělá p/Bezdězem**

Vedoucí kroužku
Ladislav Měšťan tel. 720 565 654
Marek Brastavec tel. 604 330 605

Kroužek začíná v měsíci září a končí v
červnu předáním povolenky k lovu

Teoretická výuka v klubovně rybářů
Hradební 317, praktická
výuka na rybníku Slon

Více informací naleznete
na nástěnkách u rybníku
Slon a webu
www.rybaripbb.cz

3. Zkušenosti z pilotní akce v Bělé p./Bezdězem

V červnu již proběhla pilotní akce v Bělé pod Bezdězem a k rybníku Velký Slon přišlo během dvou dní 130 dětí z místních mateřských školek.

3.1. Pozitiva

- ✓ Obrovský zájem dětí prakticky o vše, co se u rybníku dělo. Největší nadšení pochopitelně bylo u chytání ryb, kdy si děti mohly chycenou rybu přitáhnout, následně pak pohladit. A plavba na pramici po revíru, rovněž velkým zážitkem.
- ✓ Děti se vyřádily i na dovednostních hrách, byli jsme velmi překvapeni, jak je zaujal hod prutem na cíl.
- ✓ Děti odcházely nadšené a spokojené byly rovněž paní učitelky, včetně ředitelky školky, která se také přišla podívat.
- ✓ A mnohé z nich si užili i svačinu - vuřty z udírny.
- ✓ Vyjádření ředitelky školky v Bělé p. Bezdězem Mgr. Pavlíně Šetrelové: „Vynikající nápad, děti se už teď těší na další návštěvu. Ve školce se o rybičkách hodně mluvilo.“

3.2. **Negativa, co by se dalo udělat lépe, možné chyby**

- Je nutné počítat s tím, že k dispozici není celé dopoledne, ale asi tak dvě hodiny, děti v 9 hodin přišly a po 11 hodině už musely odcházet do školky na oběd. Z tohoto důvodu je nutné plánovat a volit stanoviště tak, aby se všechny skupinky stačily vystřídat.
- Počet rybářů, kteří se na akci podílejí, by měl být minimálně 9, s menším počtem je složité vše stíhat, i když pochopitelně záleží na tom, kolik dětí na akci přijde. Čerpáme tak z poznatků z Bělé, kde však účast byla extrémní.
- Na každém stanovišti by měl být minimálně jeden člen MO, na chytání ryb pak dva a více... Čím více prutů, tím více se děti dostanou do akce.
- Je potřeba mluvit s dětmi, ukazovat, vysvětlovat, důležité je dbát na přípravu, jak jim přijatelnou formou popíšeme prut, háček, že není velikost háčku jen jedna, ale více. Stejně je to u splávků a POZOR! - důležité je, to nejen říkat, ale i **ukazovat**, aby si udělaly představu, což znamená mít různé háčky, splávky atd..

4. **Závěr**

Cíl celého dopoledne je jasný – děti by měly od revíru odcházet nejen s tím, že to bylo hezké, ale měly by také o rybách, rostlinách, živočiších a jejich životě ve vodě a kolem vody něco vědět.

Že prostě ve vodě nebydlí jen vodník.